

Sygn. akt IV U 1118/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st.sekr.sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania E. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 7 sierpnia 2012 roku nr (...)

w sprawie E. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość świadczenia

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że począwszy od dnia 20 lipca 2012r. ustala wysokość emerytury odwołującego się z uwzględnieniem za okres pracy w Przedsiębiorstwie (...)

w S. od dnia 7 kwietnia 1977r. do dnia 31 stycznia 1979r. następujących kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne:

a) za okres od dnia 7 kwietnia 1977r. do dnia 31 grudnia 1977r. kwota 30 909,60 zł (słownie: trzydzieści tysięcy dziewięćset dziewięć złotych i 60/100)

b) za okres od dnia 1 stycznia 1978r. do dnia 31 grudnia 1978r. kwota 40 788,00 zł (słownie: czterdzieści tysięcy siedemset osiemdziesiąt osiem złotych)

c) za okres od dnia 1 stycznia 1979r. do dnia 31 stycznia 1979r. kwota 3 384,00 zł (słownie: trzy tysiące osiemdziesiąt cztery złote)

2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt IV U 1118/12

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 26 czerwca 2013 roku

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury E. P. z uzasadnieniem, iż przedłożone przez niego dokumenty w postaci angaży, umowy o pracę

z okresu zatrudnienia od 7.04.1977 r. do 31.01.1979 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. nie mogą stanowić podstaw do przeliczenia świadczenia, gdyż nie obejmują wykazu przepracowanych godzin na podstawie których można obliczyć wysokość wynagrodzenia.

Odwołanie od powyższych decyzji wniósł E. P. domagając się jej zmiany i ustalenia wysokości świadczenia z uwzględnieniem rzeczywistych wynagrodzeń uzyskiwanych w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. w okresie od 7.04.1977 r. do 31.01.1979 r., a niej jak uczynił to ZUS minimalnych wynagrodzeń obowiązujących w tym czasie, na podstawie dokumentów przedłożonych do ZUS. Ponadto odwołujący we wniesionym odwołaniu sprzeciwił się obliczeniu jego emerytury w wysokości proporcjonalnej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy domagał się jego oddalenia podnosząc argumentację z zaskarżonej decyzji, iż w przedstawionych przez ubezpieczonego dokumentach pracowniczych brak jest wykazu przepracowanych godzin w związku z czym nie można obliczyć wysokości wynagrodzenia przysługującego ubezpieczonemu w spornym okresie. Ponadto podniesiono, iż sprzeciw odwołującego wobec obliczenia jego emerytury w wysokości proporcjonalnej jest bezzasadny, skoro wymagany do nabycia prawa do emerytury okres składkowy i nieskładkowy musiał zostać uzupełniony okresami ubezpieczenia na terenie Austrii.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. P. urodził się dnia (...) roku.

Ubezpieczony na podstawie decyzji ZUS z dnia 16.04.2012 r. uzyskał prawo do emerytury od dnia 25.02.2012 r. Podstawa wymiaru emerytury została ustalona z 10 kolejnych lat kalendarzowych (1973-1982) poprzedzających bezpośrednio rok 1983, w którym wnioskodawca po raz pierwszy przystąpił do ubezpieczenia za granicą. Do podstawy wymiaru za okresy od 1.01.1973 r. do 31.03.1977 r. oraz od 21.02.1979 r. do 16.01.1981 r. przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia, a wwpw wyniósł 19,77%. Emerytura po podwyższeniu jej do kwoty najniższej i ustaleniu proporcji wynosiła 230,75 zł.

W związku z przedłożeniem nowych dokumentów kolejną decyzją z dnia 2.07.2012 r. ZUS przeliczył emeryturę od dnia 1.06.2012 r. wwpw wzrósł do 56,66%, a wysokość emerytury ustalono w proporcji 180 miesięcy pracy w Polsce do 483 łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie za granicą. Emerytura wyniosła 586,17 zł.

Dowód:

- akta ZUS

W okresie od 7.04.1977 r. do 31.01.1979 r. odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku kierowcy - mechanika pogotowia technicznego. Podczas zatrudnienia odwołujący cały czas pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, nie przebywał na urloпах bezpłatnych, ani nie miał innych przerw w pracy. Z tego okresu jego stawka godzinowa wynosiła 18 zł. W okresie od 1.06.1977 r. do 4.07.1977 r. był brygadzystą i przysługiwał mu z tego tytułu dodatkowo 15% dodatek.

Dowód:

- akta ZUS,

- akta osobowe odwołującej się przesłane z Urzędu Miasta S.,

- zeznania odwołującego się – k. 30.

Wynagrodzenie odwołującego się stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. obliczone według stawki godzinowej w wysokości 18 zł oraz uzyskanego

w okresie od 1.06.1977 r. do 4.07.1977 r. 15% dodatku brygadzysty przy ówczesnie obowiązującym czasie pracy 46 godzin tygodniowo, wynosi odpowiednio:

za okres od 7.04.1977 r. do 31.12.1977 r. – 30.909,60 zł,

za okres od 1.01.1978 r. do 31.12.1978 r. – 40.788,00 zł,

za okres od 1.01.1979 r. do 31.01.1979 r. – 3.384,00 zł.

Dowód:

- akta ZUS,
- opinia biegłego sądowego z zakresu finansów i księgowości – k. 35-40,
- akta osobowe odwołującej się przesłane z Urzędu Miasta S.,
- zeznania odwołującego się – k. 30.

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury E. P. z uzasadnieniem, iż przedłożone przez niego dokumenty w postaci angaży, umowy o pracę z okresu zatrudnienia od 7.04.1977 r. do 31.01.1979 r. nie mogą stanowić podstaw do przeliczenia świadczenia, gdyż nie obejmują wykazu przepracowanych godzin na podstawie których można obliczyć wysokość wynagrodzenia.

Od powyższej decyzji ubezpieczony złożył odwołanie.

Dowód:

- akta ZUS

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych zalegających w aktach organu rentowego, aktach osobowych odwołującego się oraz zgromadzonych w trakcie niniejszego postępowania sądowego w tym opinii biegłego sądowego z zakresu finansów i księgowości.

Dokumenty dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości uczestników postępowania, nie ujawniły się też takie okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważyłyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art.244 k.p.c.), a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Wiarygodne w ocenie Sądu były także zeznania odwołującego się. Korespondowały one z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Depozycje te nie zawierały żadnych wewnętrznych sprzeczności, były logiczne i spójne.

Sąd, ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, w całości podzielił wnioski płynące z opinii biegłego z zakresu z zakresu finansów i księgowości.

Biegły legitymuje się fachową wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym, zaś opinia została sporządzona w sposób rzetelny, po analizie dokumentacji zgromadzonej w trakcie postępowania. Opinia spełniła nadto wymogi przewidziane dla tego rodzaju środków dowodowych określone w art.278 kpc i art.285 kpc., zaś w toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności, które mogłyby podważać zaufanie do wiedzy czy bezstronności biegłego.

Odwołujący ustosunkowując się do powyższej opinii podniósł, iż zostały pominięte w niej premie i dodatki wynikające z układu zbiorowego pracy dla budownictwa. Zastrzeżenie powyższe nie mogło jednak podważyć wartości dowodowej

wydanej opinii sądowej. Sąd nie kwestionując co do zasady takiej możliwości zaznacza, iż odwołujący nie przedstawił w tym względzie żadnych dowodów, które wskazywałyby konkretnie na miesiące za które otrzymywał takie składniki oraz wysokość uzyskanych z tego tytułu kwot, a zatem nie wykazał on po myśli art. 6 kc tych okoliczności.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie w części było uzasadnione i zasługiwało na uwzględnienie, w pozostałym zaś zakresie podlegało oddaleniu.

Przedmiotem postępowania było ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo wyliczył wysokość świadczenia emerytalnego ubezpieczonego z uwzględnieniem w spornym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników wobec faktu przedłożenia przez niego nowych dokumentów w postaci angaży i umowy o pracę z (...) Przedsiębiorstwa (...) w S..

Jak wynika z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę.

Zgodnie z ust. 2a tego przepisu jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412), którego § 21 ust. 1 stanowi, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być jednak udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami (patrz: wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95 OSNP 1996/16/239).

Odnosząc powyższe do omawianego stanu faktycznego należy stwierdzić, iż Sąd biorąc pod uwagę przedłożoną przez odwołującego dokumentację w postaci choćby angaży oraz akt osobowych z których wynikała stawka godzinowa jaką otrzymywał podczas zatrudnienia w przedmiotowym (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu finansów i księgowości, za które ZUS w zaskarżonej decyzji przyjął wysokość minimalnego wynagrodzenia pracowników. Z przedmiotowego wyliczenia (pomnożenia godzinowej stawki 18 zł przez liczbę godzin przepracowanych w danym miesiącu a potem zsumowania uzyskanych w przepracowanych miesiącach każdego roku kwot miesięcznych wynagrodzeń) wynika, iż przedmiotowe wynagrodzenie za okres od 7.04.1977 r. do 31.12.1977 r. wynosiło 30.909,60 zł, za okres od 1.01.1978 r. do 31.12.1978 r. – 40.788,00 zł, a za okres od 1.01.1979 r. do 31.01.1979 r. – 3.384,00 zł.

Jak już zasygnalizowano przy ocenie dowodów w powyższych wyliczeniach nie uwzględniono jednak, jak tego domagał się odwołujący kwot uzyskanych premii i dodatków (z wyjątkiem wynikającego wprost z dokumentacji 15% dodatku brygadzysty uzyskanego w okresie od 1.06.1977 r. do 4.07.1977 r.), bowiem na podstawie przedmiotowej dokumentacji pracowniczej nie można było w żaden sposób ustalić ich rzeczywistych kwot oraz okresów w których ubezpieczony

miałby je uzyskiwać. Należy podkreślić, iż Sąd nie kwestionuje co do zasady możliwości otrzymywania takich kwot tytułem dodatkowych premii, czy też innych dodatków, jednak odwołujący nie przedstawił w tym względzie żadnych dowodów do czego był zobowiązany na podstawie art. 6 kc. Sąd uwzględnił więc do obliczenia wysokości wynagrodzenia kwotę stawki godzinowej wraz z 15 % dodatkiem brygadzysty wynikające wprost z dokumentacji - jako pewne minimum, które w 100% ubezpieczony musiał otrzymać.

Odnosząc się jeszcze do odwołania w którym ubezpieczony sprzeciwił się wyliczeniu jego emerytury przez ZUS w sposób proporcjonalny należy podnieść, iż zarzut ten jest niezasadny, a postępowanie ZUS w tym zakresie prawidłowe. Należy podkreślić, iż przedmiotowa ustawa o emeryturach i rentach z FUS w odrębny sposób reguluje sytuację prawną osób urodzonych przed dniem 1.01.1949 r. oraz osób urodzonych po dniu 31.12.1948 r. m. in. odnośnie przesłanek nabycia prawa do emerytury, jak i sposobu obliczenia wysokości tego świadczenia.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Z kolei według art. 28 tej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny, wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej 20 lat dla mężczyzn.

Staż pracy odwołującego na terenie Polski wynosił natomiast jedynie 15 lat, 0 miesięcy i 24 dni okresów składkowych. Ponieważ wymagany do nabycia prawa do emerytury okres składkowy i nieskładkowy musiał zostać uzupełniony okresami ubezpieczenia na terenie Austrii, wysokość świadczenia w ZUS ustalono na podstawie proporcji wynikającej ze stosunku polskich okresów ubezpieczenia do sumy okresów polskich i zagranicznych po myśli art. 52 ust. 1 lit. b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE. L.2004.166.1). Proporcja stanowiąca udział okresów zatrudnienia w Polsce w łącznym stażu pracy w Polsce i za granicą wynosi aktualnie 180 miesięcy pracy w Polsce do 483 miesięcy łącznej pracy w Polsce i za granicą.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów w związku z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 7.08.2012 r. w sposób wskazany w sentencji oddalając odwołanie w pozostałym zakresie zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.